

28^ο Ενημερωτικό Σημείωμα
Φεβρουάριος 2021

Δεδομένα από τα Συμβουλευτικά Κέντρα και τους Ξενώνες Φιλοξενίας για την περίοδο 2018-2020

Στο 28^ο Ενημερωτικό Σημείωμα του Παρατηρητηρίου Ισότητας παρουσιάζονται στατιστικά στοιχεία των τελευταίων τριών ετών, εξαγόμενα από τις βάσεις δεδομένων των δομών της Γενικής Γραμματείας Δημογραφικής και Οικογενειακής Πολιτικής και Ισότητας των Φύλων (ΓΓΔΟΠΦ), σχετικά με τον αριθμό των ωφελούμενων γυναικών – θυμάτων βίας στις οποίες προσφέρθηκε η απαραίτητη προστασία και υποστήριξη ανά μορφή βίας όπως αυτή καλύπτεται από την Σύμβαση του Συμβουλίου της Ευρώπης για την Πρόληψη και την Καταπολέμηση της Βίας κατά των γυναικών και της Ενδοοικογενειακής Βίας.

Οι μορφές κακοποίησης

Μετά την διευκρίνιση του ερωτηματολογίου της ομάδας εμπειρογνομόνων της GREVIO¹ αλλά και των άρθρων 33 έως 41 της Σύμβασης, η κατηγοριοποίηση των μορφών κακοποίησης έχει την παρακάτω μορφή:

1. Ψυχολογική βία
2. Μη εμφανής παρακολούθηση ή παρενόχληση (Stalking)
3. Σωματική βία
4. Σεξουαλική βία, συμπεριλαμβανομένου του βιασμού
5. Αναγκαστικός γάμος
6. Ακρωτηριασμός των γυναικείων γεννητικών οργάνων
7. Αναγκαστική έκτρωση και αναγκαστική στείρωση
8. Σεξουαλική παρενόχληση
9. Εγκλήματα που διαπράττονται στο όνομα της ούτως – αποκαλούμενης «τιμής».

Ακόμα πιο συγκεκριμένα και με βάση την Σύμβαση του Συμβουλίου της Ευρώπης για την Πρόληψη και την Καταπολέμηση της Βίας κατά των γυναικών και της Ενδοοικογενειακής Βίας παρακάτω παρουσιάζονται συνοπτικά και κατά άρθρο εκείνες οι μορφές βίας για τις οποίες θα παρουσιάσουμε στατιστικά στοιχεία.

¹ Questionnaire on legislative and other measures giving effect to the provisions of the Council of Europe Convention on Preventing and Combating Violence against Women and Domestic Violence (Istanbul Convention)

Με βάση το άρθρο 33 της Σύμβασης στην ψυχολογική βία συγκαταλέγεται το σύνολο των συμπεριφορών που κατατείνουν στη σοβαρή πρόκληση βλάβης της ψυχολογικής ακεραιότητας του ατόμου μέσω καταναγκασμού ή απειλών. Η εκ προθέσεως συμπεριφορά που αποβλέπει στην επαναλαμβανόμενη απειλητική στάση κατά άλλου προσώπου προκαλώντας φόβο για το ίδιο το άτομο ή την ασφάλειά του παρουσιάζεται ως Stalking (άρθρο 34). Όλα τα αναγκαία νομοθετικά μέτρα μπορούν να ληφθούν στις περιπτώσεις της εκ προθέσεως διάπραξης σωματικής βίας (άρθρο 35), διάπραξης μη συναινετικής κολπικής, πρωκτικής ή στοματικής διείσδυσης σεξουαλικού χαρακτήρα στο σώμα άλλου ατόμου με την χρησιμοποίηση οποιουδήποτε οργάνου του σώματος ή αντικειμένου, διάπραξης άλλων μη συναινετικών πράξεων σεξουαλικού χαρακτήρα σε άτομο, εξαναγκασμού άλλου ατόμου να συμμετέχει σε μη συναινετικές πράξεις σεξουαλικού χαρακτήρα (άρθρο 36, σεξουαλική βία συμπεριλαμβανομένου του βιασμού).

Σε αυτό το σημείο σημειώνεται ότι η ο όρος βία κατά των γυναικών νοείται ως μία παραβίαση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και ως μία μορφή διάκρισης κατά των γυναικών και συμπεριλαμβάνει όλες τις πράξεις βίας βασιζόμενης στο φύλο οι οποίες ενδέχεται να έχουν ως αποτέλεσμα συν τοις άλλοις και την οικονομική βλάβη (άρθρο 3) στην οποία και θα αναφερθούμε.

Οι δομές

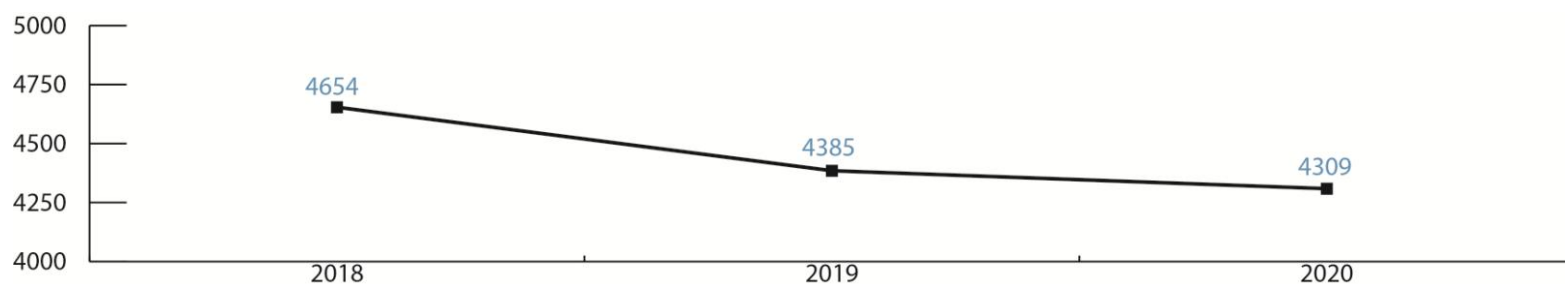
Οι δομές τις ΓΓΔΟΠΠΦ διακρίνονται σε Συμβουλευτικά Κέντρα και Ξενώνες Φιλοξενίας.

Τα Συμβουλευτικά Κέντρα στελεχώνονται από ειδικό επιστημονικό προσωπικό συμβούλων και παρέχουν δωρεάν υπηρεσίες πληροφόρησης και συμβουλευτικής στις γυναίκες που απευθύνονται σε αυτά, στο πλαίσιο ολοκληρωμένων δράσεων ψυχοκοινωνικής στήριξης.

Οι Ξενώνες Φιλοξενίας παρέχουν ασφαλή στέγαση σε γυναίκες θύματα βίας και τα παιδιά τους. Προσφέρουν πρόσθετη ψυχοκοινωνική υποστήριξη, εργασιακή και νομική συμβουλευτική με την βοήθεια του εξειδικευμένου προσωπικού των Συμβουλευτικών Κέντρων και επιπροσθέτως διευκολύνουν την πρόσβαση στις υπηρεσίες υγείας και την εγγραφή παιδιών στα σχολεία.

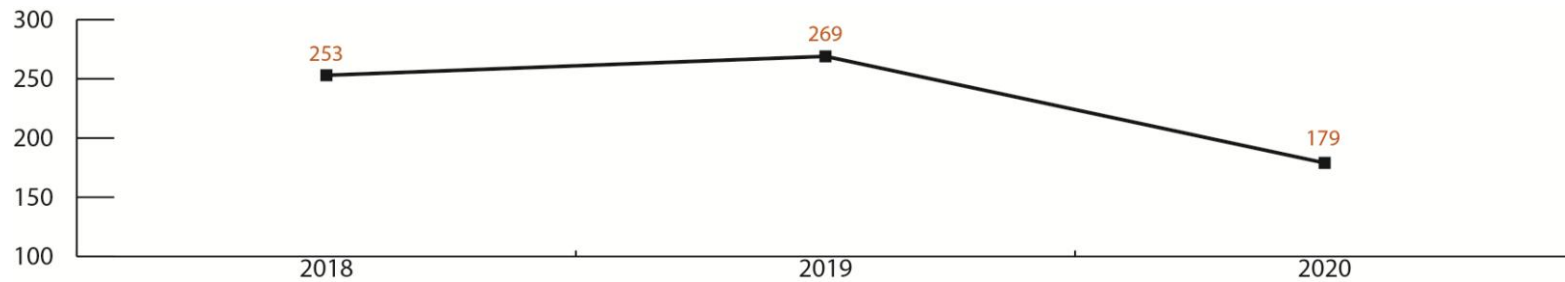
Έντυπα υποδοχής

Γράφημα 1: Αριθμός εντύπων υποδοχής στα Συμβουλευτικά Κέντρα (42 δομές, 2018-2020)

Όπως παρατηρούμε στο Γράφημα 1, ο συνολικός αριθμός των εντύπων υποδοχής που συμπληρώθηκαν από τις Ωφελούμενες στα Συμβουλευτικά Κέντρα εμφανίζεται ελαφρώς μειωμένος για το έτος 2020 σε σχέση με το 2018. Πιο αναλυτικά ο αριθμός των εντύπων υποδοχής που συμπληρώθηκαν για το έτος 2020 ανέρχεται σε 4309, μειωμένος κατά 76 έντυπα υποδοχής σε σχέση με το προηγούμενο έτος (2019) και επίσης μειωμένος κατά 345 έντυπα σε σχέση με το 2018.

Γράφημα 2: Αριθμός εντύπων υποδοχής στους Ξενώνες Φιλοξενίας (21 δομές, 2018-2020)

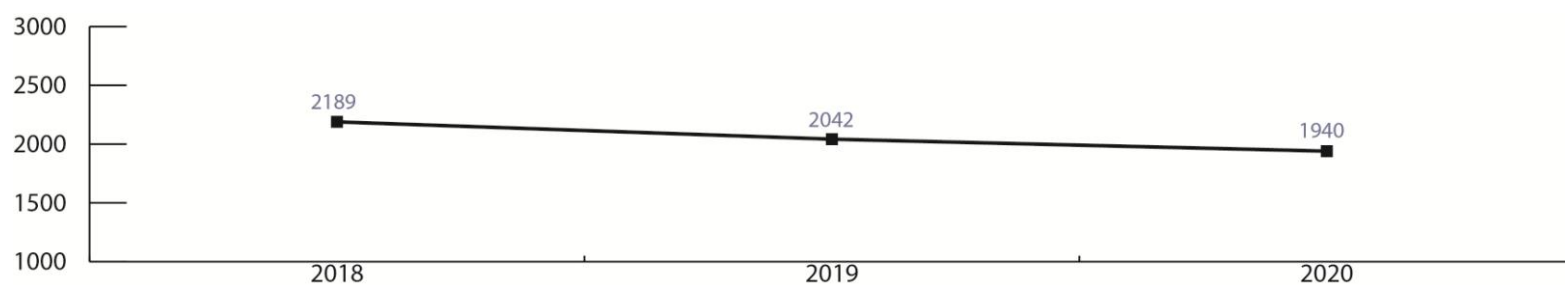

Ο συνολικός αριθμός των εντύπων υποδοχής που συμπληρώθηκαν στους Ξενώνες Φιλοξενίας παρουσιάζει μείωση στην διάρκεια των τριών ετών που παρουσιάζονται παραπάνω αλλά συγκρίνοντας τα έτη 2018, 2019 παρατηρούμε αύξηση, από 253 έντυπα το 2018 σε 269 έντυπα το 2019.

Συγκριτικά με τα Συμβουλευτικά Κέντρα, τα συνολικά έντυπα υποδοχής που συμπληρώθηκαν από τις Ωφελούμενες στους Ξενώνες Φιλοξενίας είναι αισθητά χαμηλότερα σε αριθμό. Σε διάρκεια τριών ετών (2018-2020) στα Συμβουλευτικά Κέντρα ο συνολικός αριθμός των εντύπων υποδοχής ανέρχεται σε 13348 ενώ για τους Ξενώνες Φιλοξενίας σε 701 έντυπα.

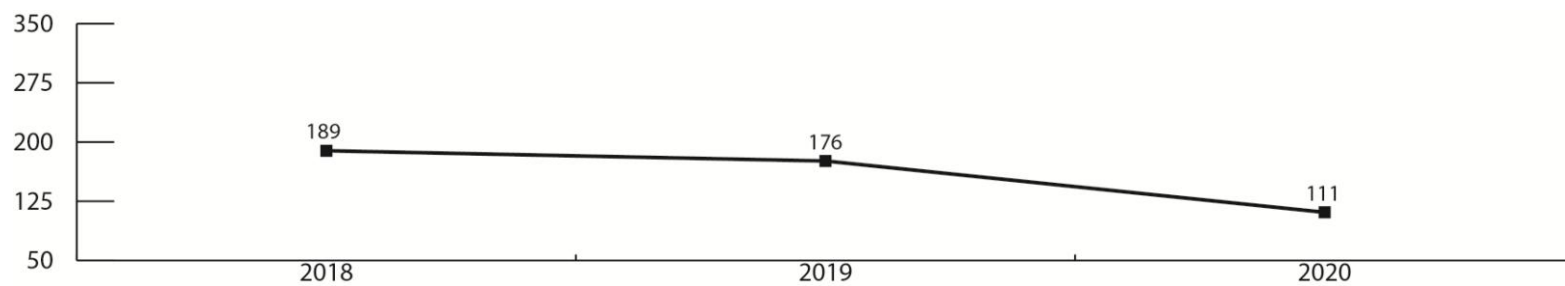
Ποσοτικά δεδομένα για τις μορφές κακοποίησης

Γράφημα 3: Καταγεγραμμένα περιστατικά ψυχολογικής βίας στα Συμβουλευτικά Κέντρα (42 δομές, 2018-2020)

Τα περιστατικά ψυχολογικής βίας, όπως αυτά καταγράφηκαν από το εξειδικευμένο προσωπικό των Συμβουλευτικών Κέντρων και αποτυπώθηκαν στην βάση δεδομένων της Ελληνικής Εταιρίας Τοπικής Ανάπτυξης και Αυτοδιοίκησης (ΕΕΤΑΑ), φαίνεται να παρουσιάζουν μείωση για τα χρόνια αναφοράς (2018-2020). Ειδικότερα από 2189 για το 2018 ανέρχονται σε 2042 για το 2019 και 1940 για το 2020. Η ποσοστιαία μείωση στην διάρκεια των τριών ετών ανέρχεται σε 11,4 μονάδες.

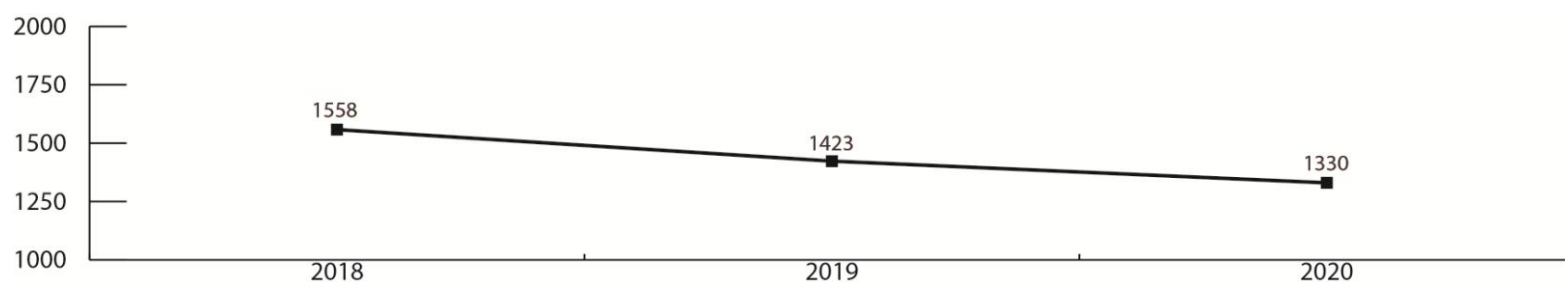
Γράφημα 4: Καταγεγραμμένα περιστατικά ψυχολογικής βίας στους Ξενώνες Φιλοξενίας (21 δομές, 2018-2020)

Στην περίπτωση των Ξενώνων Φιλοξενίας, ο αριθμός των περιστατικών ψυχολογικής βίας είναι αισθητά χαμηλότερος σε σχέση με τα νούμερα που καταγράφηκαν στις δομές των Συμβουλευτικών Κέντρων. Η ποσοστιαία μείωση φτάνει τις 41,3 μονάδες, από 189 περιστατικά για το έτος 2018 στα 111 για το έτος 2020.

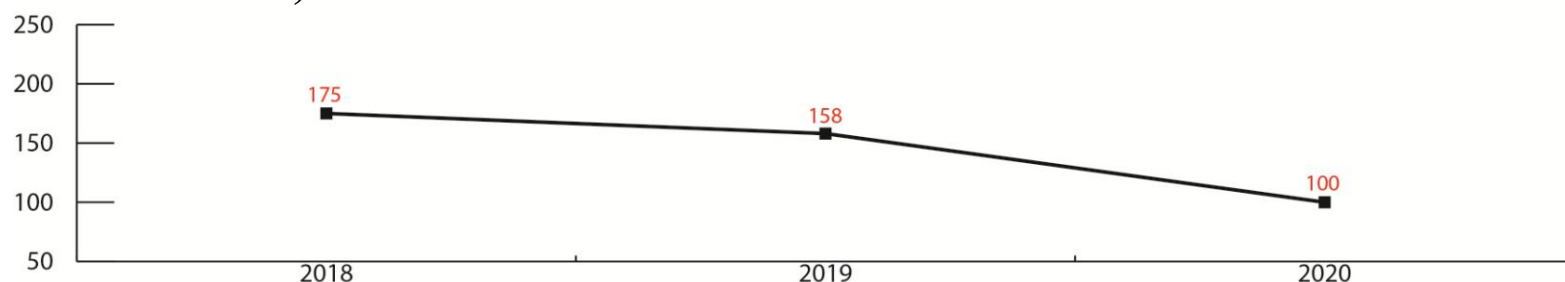
Το σύνολο των καταγεγραμμένων περιστατικών ψυχολογικής βίας για την περίοδο 2018-2020 είναι 6647, 6171 εκ των οποίων καταγγέλλθηκαν στις δομές των Συμβουλευτικών Κέντρων ενώ 476 καταγγέλλθηκαν στις δομές των Ξενώνων Φιλοξενίας.

Γράφημα 5: Καταγεγραμμένα περιστατικά σωματικής βίας στα Συμβουλευτικά Κέντρα (42 δομές, 2018-2020)

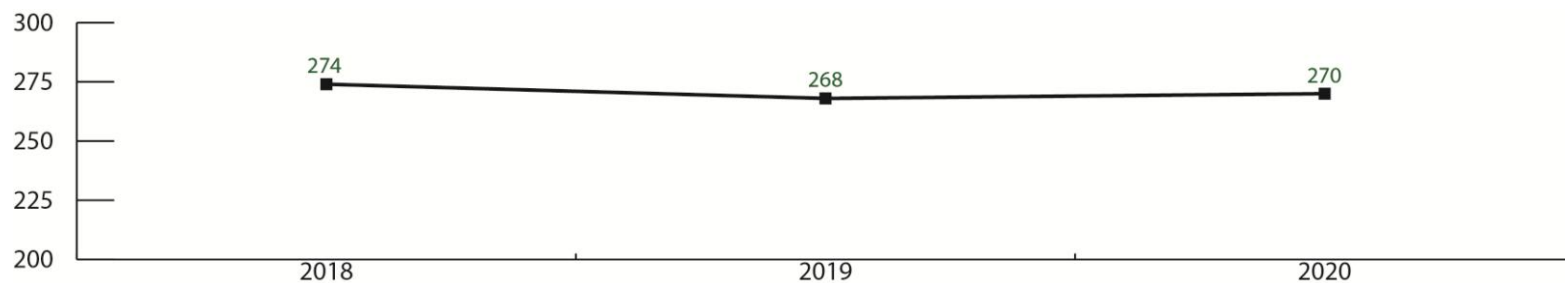
Επίσης μειωμένα παρουσιάζονται τα καταγεγραμμένα περιστατικά σωματικής βίας στα Συμβουλευτικά Κέντρα για το έτος 2020 σε σχέση με τα 2 προηγούμενα χρόνια. Πιο αναλυτικά, για το 2020 ο αριθμός των περιστατικών αυτών φτάνει τα 1330 ενώ για τα έτη 2019 και 2018, ανέρχονται σε 1423 και 1558 αντίστοιχα.

Γράφημα 6: Καταγεγραμμένα περιστατικά σωματικής βίας στους Ξενώνες Φιλοξενίας (21 δομές, 2018-2020)

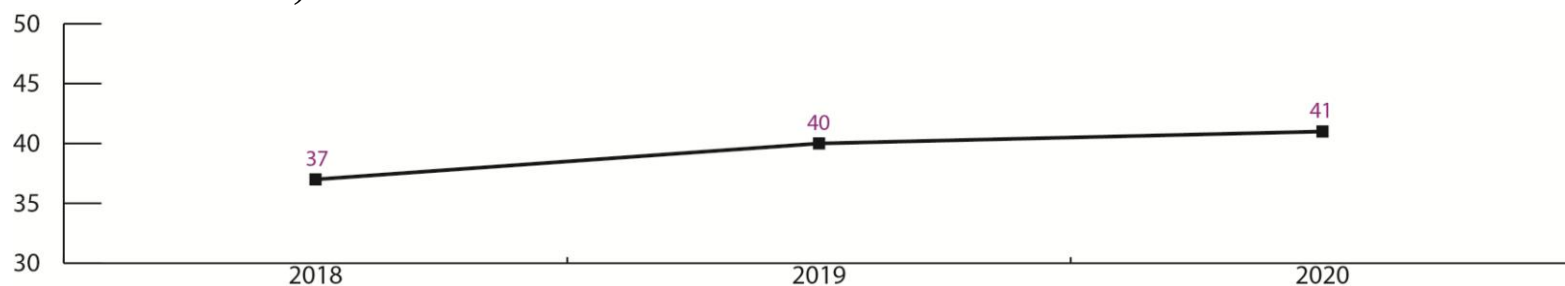
Για τους Ξενώνες Φιλοξενίας τα καταγεγραμμένα περιστατικά σωματικής βίας παρουσιάζουν μείωση η οποία ξεπερνάει τις 40 ποσοστιαίες μονάδες στην διάρκεια των τριών ετών που εξετάζουμε.

Γράφημα 7: Καταγεγραμμένα περιστατικά σεξουαλικής βίας στα Συμβουλευτικά Κέντρα (42 δομές, 2018-2020)

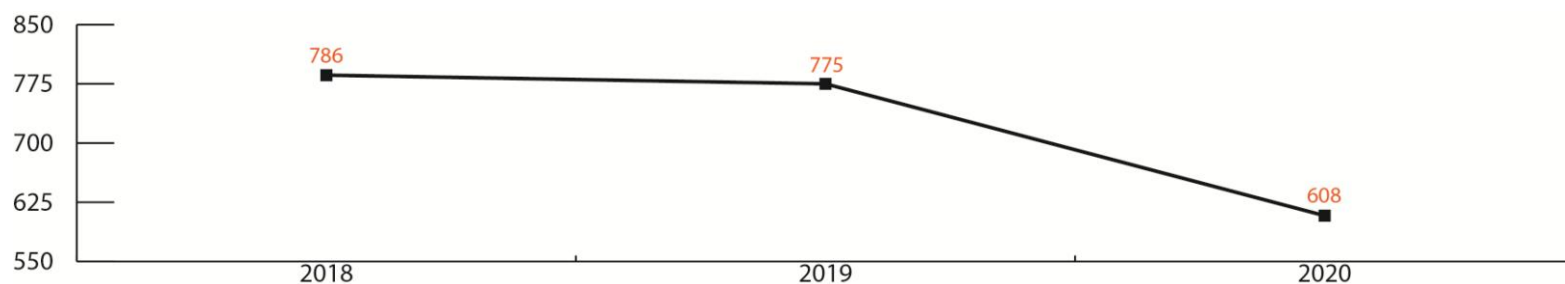
Για τα περιστατικά της σεξουαλικής βίας συμπεριλαμβανομένου και του βιασμού, η εικόνα των καταγεγραμμένων συμβάντων παρουσιάζεται χωρίς ιδιαίτερες διακυμάνσεις. Και για τα τρία έτη τα περιστατικά αυτά κυμαίνονται από 268 έως 274.

Γράφημα 8: Καταγεγραμμένα περιστατικά σεξουαλικής βίας στους Ξενώνες Φιλοξενίας (21 δομές, 2018-2020)

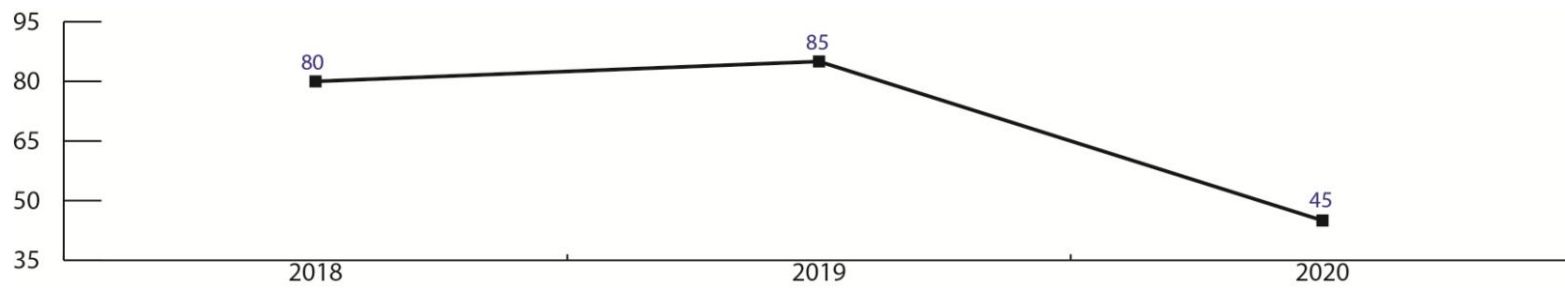

Αντίθετα, με όλα τα παραπάνω καταγεγραμμένα περιστατικά τα οποία παρουσιάζουν είτε σταθεροποίηση είτε μείωση, τα καταγγελλόμενα περιστατικά σεξουαλικής βίας στους Ξενώνες Φιλοξενίας φαίνεται να παρουσιάζουν αύξηση. Στην διάρκεια των τριών ετών τα εν λόγω περιστατικά αυξήθηκαν κατά 4.

Γράφημα 9: Καταγεγραμμένα περιστατικά οικονομικής βλάβης υπό την μορφή απειλής, εξαναγκασμού ή αποστέρησης της ελευθερίας στα Συμβουλευτικά Κέντρα (42 δομές, 2018-2020)

Γράφημα 10: Καταγεγραμμένα περιστατικά οικονομικής βλάβης υπό την μορφή απειλής, εξαναγκασμού ή αποστέρησης της ελευθερίας στους Ξενώνες Φιλοξενίας (21 δομές, 2018-2020)

Τέλος, στα περιστατικά οικονομικής βλάβης υπό την μορφή απειλής, εξαναγκασμού ή αποστέρησης της ελευθερίας και στην περίπτωση των Ξενώνων Φιλοξενίας αλλά και στην περίπτωση των Συμβουλευτικών Κέντρων παρατηρούμε αισθητή μείωση για το προηγούμενο έτος 2020. Αύξηση κατά 5 καταγγελλόμενα περιστατικά παρατηρείται στους Ξενώνες Φιλοξενίας για τα 2018, 2019 ενώ μείωση κατά 11 στην περίπτωση των Συμβουλευτικών Κέντρων για τα ίδια έτη.

Η πηγή που χρησιμοποιήθηκε για την άντληση των στοιχείων είναι η βάση δεδομένων της ΕΕΤΑΑ.

Το **paratiritirio.isotita.gr** είναι ο διαδικτυακός κόμβος της Γενικής Γραμματείας Δημογραφικής και Οικογενειακής Πολιτικής και Ισότητας των Φύλων (Γ.Γ.Δ.Ο.Π.Ι.Φ.). για τη συλλογή, ανάλυση, επεξεργασία και διάχυση στατιστικών δεδομένων και δεικτών που σχετίζονται με τις πολιτικές ισότητας των δύο φύλων.

Σκοπός του είναι η αποτύπωση των έμφυλων διαφοροποιήσεων σε 12 βασικά πεδία πολιτικής και η παρακολούθηση των τάσεων, εξελίξεων στην Ελλάδα σε βάθος χρόνου. Περιλαμβάνει 84 δείκτες φύλου που είτε έχουν υιοθετηθεί σε επίπεδο Ευρωπαϊκής Ένωσης με βάση την Πλατφόρμα Δράσης του Πεκίνου, είτε σχετίζονται με ειδικότερες εθνικές προτεραιότητες. Οι δείκτες συνοδεύονται από τα μεταδεδομένα, καθώς και από έγγραφα που αφορούν σε συναφείς εκθέσεις και μελέτες.

Paratiritirio.isotita.gr

e-mail: paratiritirio@isotita.gr